

Això, junt amb altres bones circumstàncies que es troben en la casa, assuauja la serietat i severitat nosocomial que tanta impressió fa a la gent, donant-li l'aspecte d'allotjament en casa particular, que convida als malalts que poden pagar a entrar-hi, ingressant en nombre ben regular. Independentment dels militars, durant els cinc anys últims, el terme mig de malalts entrats ascendeix a 85, amb gran nombre d'estades.

Pertany a l'Ajuntament i s'anomena Hospital Cívico-militar, per tenir els dos caràcters des de temps immemorial. És Director el metge titular de la població, el qual té cura del paisanatge, corrent a càrrec del metge militar l'assistència dels soldats i caps. Un administrador posat per l'Ajuntament està al front de la part econòmico-administrativa, i monges de la Sagrada Família tenen cura dels malalts i porten la casa.

Un deure de justícia m'obliga a aturar-me aquí, encara que sigui breument, per a remarcar *quant* deu l'Hospital al venerable Institut de Religioses de la Sagrada Família. En ell aquest nasqué, i com a casa pairal que és, sempre ha estat objecte d'especial predilecció i sollicitud per les M. M. L'història de la nostra Casa guarda bon record de totes les Reverendes Superiores que per ella han passat, mereixent, no obstant, esment particular l'actual Directora, M. de l'Esperit Sant Arnalot, que amb singular zel i encert econòmic ha millorat i fet créixer prodigiosament el Sant Hospital.

No té aquest béns propis. Antigament molts propietaris, veïns de la Seu i comarca, tributaven a l'Hospital amb censos importants, però avui ja no hi ha aportació econòmica de tal índole, i té de viure de les estades dels militars i dels paisans que poden pagar, ajudant-lo l'Ajuntament i al-

gun benefactor amb una petita subvenció o almoïna.

Pertanyent al Municipi de la Seu, el reglament de l'Hospital no admet altres malalts pobres que els de la ciutat. Malgrat això, moltes vegades durant l'any es veu en la necessitat d'acollir pobres transeünts. També amb freqüència ha d'admetre alienats provinents dels pobles del Partit, mentre es tramita l'expedient de reclusió *frenocomial*. Per aquests hi ha en el segon pis una habitació que no reuneix altra condició només que la seguretat personal del reclus i dels que curen d'ell.

La ineludible necessitat de socórrer al malalt indigent que sovint demana auxili, ha fet concebre la idea d'un pressupost col·lectiu format pels pobles del Partit, mitjançant el qual i una subvenció que la Diputació hauria de concedir (a tots els Hospital de cap de Partit), podria donar-se acolliment als malalts pobres de la comarca que ho demanessin. Creiem nosaltres que és aquest un caire de la beneficència digne d'ésser estudiat i resolt amb urgència, car és molt deplorable l'abandó en què es troben molts desgraciats, que, esperant la protecció de la beneficència provincial pateixen tota mena de privacions i dolors abans no aconseguen l'acolliment sospirat, això quan no és la mort qui té cura d'alliberar a l'infeliç malalt de tanta pena, avançant-se a la resolució d'un expedient que no s'acaba mai.

La protecció econòmica de l'Estat o Diputació respectiva als Hospitals de cap de Partit resol-dria, de moment, les necessitats més urgents i descongestionaria els grans Hospitals, que no poden donar l'abast a tantes peticions ni socórrer tots els desgraciats que imploren el seu auxili.